

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 8C/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121206413
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Demo
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121206413.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Filipom Demom, v spore žalobkyne: J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XXX, zastúpená: JUDr. Peter Harakály, Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: Kooperatíva poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00585441, zastúpený: JUDr. Danuša Tichá s. r. o., Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava, IČO: 52058310, o náhradu liečebných nákladov, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, zaplatiť žalobkyni sumu 3 190,00 eura spolu s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 3 190,00 eura od 11.05.2021 do zaplataenia.

II. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou, doručenou súdu dňa 27.05.2021, domáhala zaplataenia úhrady jej liečebných nákladov za neurorehabilitačný program od 18.11.2019 do 30.11.2019 v sume 3 190,00 eur, ktorý bol uhradený 11.10.2019. Žalovaný si uplatnenie nákladov prevzal 25.01.2021 a nárok žalobkyne nebol žalovaným v zákonnej trojmesačnej lehote uspokojený. Žalobkyňa si preto uplatňuje od 11.05.2021 aj úroky z omeškania vo výške 5,00 %.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a namietala, že liečba nebola indikovaná ani odporúčená lekárom žalobkyne a preto nemá nárok na náhradu týchto nákladov. Takisto namietal, že nárok si mala žalobkyňa uplatniť primárne voči škodcovi a že úroky z omeškania nie sú uplatnené správne, pretože žalovaný si splnil povinnosť vykonať prešetrenie daného prípadu a oznámiť žalobkyni výsledok.

3. Žalobkyňa sa vyjadrila, že zákon nestanovuje povinnosť, že liečba musí nasledovať až po odporúčaní lekára, ale že náklady spojené s liečením musia byť účelné, čo podľa nej dostatočne preukázala. Taktiež nesúhlasila s právnym názorom žalovaného ohľadom úrokov z omeškania, pretože na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho povinnosti je potrebné aplikovať všeobecný predpis, a to § 517 ods. 2 OZ, pričom sa odvolala aj na rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/895/2008 zo 17.12.2009.

4. Na pojednávaní dňa 15.11.2021 súd konal iba so zástupcom žalobkyne, pretože zástupkyňa žalovaného sa ospravedlnila a žiadala, aby súd pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie oboznámením uznesenia OR PZ 29.05.2009, listom žalovanému z 21.01.2021, faktúrou ADELI Medical Center č. 20192277 z 30.11.2019, oznámením zo strany ADELI Medical Center z 30.11.2019 a oznámením o poistnom plnení zo 04.01.2021.

5. Súd zistil, že žalobkyňa utrpela dňa 17.07.2008 pri dopravnej nehode krvácanie do mozgu, stlačenie pľúc, podvrtnutie krčnej chrbtice C4 - C5, zlomeninu krčného stavca C4, poranenie miechy, stlačenie ramenného kĺbu a kľúčnej kosti vpravo a poranenia tváre s následkom tetraparezoplégie, obmedzenia hybnosti krčnej chrbtice, ventilačnej poruchy pľúc, unikania moču, nedomykavosti ritných zvieračov, vážnych duševných porúch a poškodenia tváre. Motorové vozidlo viedol J. A., voči ktorému bolo trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví zastavené, pretože naň nebol daný súhlas poškodenej. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným. V termíne od 18.11.2019 do 30.11.2019 absolvovala žalobkyňa pobyt v zariadení ADELI Medical Center, kde jej bola poskytnutá rehabilitačná liečba na zníženie prejavov neuro-ortopedických a pohybových porúch i porúch koordinácie z dôvodu jej diagnózy - následky zatvorenej spinálnej traumy v oblasti krčnej chrbtice (zlomenina a dislokácia C4 - C5, poškodenie miechy na úrovni C4 - C5 zo 17.07.2008), prejavujúce sa ako zmiešaná paraparéza horných končatín, spastická paraparézoplegia dolných končatín a poruchy funkcie panvových orgánov. Výsledkom liečby bolo zlepšenie motorických funkcií, zníženie svalového tonusu, nárast svalovej sily, zvýšenie odolnosti voči vykonávanej fyzickej záťaži, zväčšenie rozsahu aktívnych a pasívnych pohybov v kĺboch horných a dolných končatín.

6. Medzi stranami sporu nie sú sporné nasledovné skutočnosti - vznik dopravnej nehody, poistný vzťah vodiča motorového vozidla so žalovaným, vznik a rozsah poškodení žalobkyne, príčinný vzťah medzi nehodou a jej poškodeniami, realizácia rehabilitačnej liečby na strane žalobkyne, výška úhrady za liečbu. Tieto okolnosti preto nie je potrebné preukazovať. Sporným je posúdenie právnej otázky, či žalobkyňa môže náhradu nákladov na liečenie žiadať aj priamo od poisťovne; či je potrebné, aby liečenie bolo realizované až po odporúčaní zo strany lekára a či žalobkyňa má nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

7. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

8. Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

9. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.), poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

10. Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z., náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

11. Podľa § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

12. Podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

13. Podľa § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z. z., ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 232 ods. 2, 3, 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Pri škode na zdraví sa v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. Môže ísť napríklad o náklady vynaložené na nákup liečebných, či ortopedických pomôcok, na rehabilitáciu, liečebné doplnky, na diétu alebo výdatnejšiu stravu ale aj o náklady vynaložené na výpomoc v domácnosti a na starostlivosť o poškodeného v prípade jeho odkázanosti, a podobne. Podmienkou je, aby tieto náklady neboli kryté zdravotným poistením a aby boli vynaložené v súvislosti s poškodením zdravia, ktoré sa takto odškodňuje a aby boli vynaložené účelne. Aj keď zákon výslovne nekonkretizuje, ktoré náklady liečenia možno považovať za účelné, podľa súdnej praxe pôjde predovšetkým o náklady, ktoré slúžia k obnoveniu zdravia poškodeného alebo aspoň k zlepšeniu jeho zdravotného stavu. Nie je ale podmienkou, aby tento stav bol dosiahnutý, teda ich vynaloženie nemusí vo výsledku skutočne viesť k obnoveniu alebo aspoň k zlepšeniu zdravotného stavu poškodeného. Je zrejme, že jednou zo záruk na ochranu zdravia fyzickej osoby garantovanej Ústavou Slovenskej republiky (čl. 40) je princíp plného odškodnenia za vytrpenú ujmu na zdraví, ktorá zakladá aj nárok na náhradu nákladov spojených s liečením. Preto pokiaľ išlo o náklady účelné a tieto boli vynaložené v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia a bolo preukázané ich vynaloženie, je dôvodné nárok na náhradu týchto nákladov poškodenému priznať.

19. Účelná liečba, a teda aj náklady na ňu, však nie sú len otázkou konečného výsledku uzdravovacieho procesu, ale aj otázkou jeho priebehu. Každá zložka liečebného procesu, ktorá prispeje nielen k priaznivému výsledku liečenia, ale aj k jeho priaznivejšiemu priebehu, je pre liečenie účelná a účelne vynaložené sú potom aj náklady na ňu vynaložené. Je všeobecne známy význam vplyvu ľudskej psychiky na organizmus ako celok, keď psychické stavy človeka sú schopné sa prejaviť na jeho fyzickom zdraví. Lekárska veda tieto vplyvy označuje ako psychosomatické. Tak aj priaznivé duševné rozpoloženie pacienta, a to v zásade každého, nepochybne pozitívne prispieva aj k liečeniu poranení tela. Preto je potrebné vytvorenie aspoň základných objektívnych predpokladov pre duševnú pohodu pacienta považovať za pozitívny príspevok k celkovému priebehu liečebného procesu (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, 17Co/770/2014 zo dňa 29.07.2015).

20. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne v celom rozsahu. V predmetnom spore si žalobkyňa uplatnila proti žalovanému náhradu nákladov účelne vynaložených v súvislosti s liečením následkov poškodenia na zdraví, ktoré vzniklo v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo 17.07.2008. Žalovaný od samého začiatku spochybňoval nárok na náhradu nákladov spojených s liečením, keď listom zo dňa zo dňa 04.03.2021 žalobkyni oznámil, že uplatnený nárok na náklady spojené s liečením nepriznáva, pretože zdravotná dokumentácia neeviduje odporúčenie odborného lekára na tento druh liečenia. Podľa názoru súdu zákon upravuje nárok na náhradu nákladov spojených s liečením v ustanovení § 449 Občianskeho zákonníka s tým, že náklady na liečenie sa hradia tomu, kto ich vynaložil. Oprávneným subjektom je predovšetkým samotný poškodený,

ktorého ujma na zdraví si vyžadovala liečbu. Zákon uvádza, že sa nahrádzajú účelné náklady spojené s liečením, pričom vzhľadom na systém zdravotného zabezpečenia pôjde o náklady, ktoré neboli hrazené zo zdravotného poistenia poškodeného alebo ktoré poškodenému neboli poskytnuté bezplatne. To znamená, že predpokladom úspešného uplatnenia je preukázanie úhrady za náklady skutočne vynaložené na liečenie. Rozsah náhrady zákon obmedzuje na účelne vynaložené náklady, pričom obsah tohto pojmu sa v zákone ďalej nerozvádza. Súdna prax vykladá pojem účelne vynaložených nákladov extenzívnym spôsobom. Zahŕňa sem nielen výdaje vecného charakteru ako sú náklady spojené s výkonom niektorých úkonov za účelom obnovenia alebo zlepšenia zdravotného stavu poškodeného (rehabilitácia). Akceptuje sa, že takáto starostlivosť môže trvať niekoľko rokov a nie je nutným, aby tieto náklady mali pozitívny výsledok.

21. Žalovaný spochybnil účelnosť vynaložených nákladov a to v súvislosti s tým, že tieto úkony neboli indikované zo strany ošetrojúceho lekára, preto tvoria nadštandard, v dôsledku čoho je potrebné žalobu zamietnuť. Podľa názoru súdu, nie je nevyhnutné, aby niektoré zdravotnícke a rehabilitačné úkony boli indikované ošetrovujúcim lekárom, keďže podmienkou úspešného uplatnenia nároku podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka je preukázanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením poškodeného. V tomto smere, podľa názoru súdu je potrebné a nevyhnutné vychádzať zo správy o priebehu rehabilitačnej liečby z 30.11.2019 zo strany ADELI Medical Center, z ktorej možno jednoznačne zistiť, že náklady, ktoré vynaložila žalobkyňa na liečenie je celkom nevyhnutné považovať za účelne vynaložené, pretože tieto úkony prispeli k zlepšeniu zdravotného stavu žalobkyne tak, ako už súd uviedol vyššie. Následky dopravnej nehody zanechali na zdravotnom stave žalobkyne vážne následky. V tomto smere aj určité zlepšenie pohybu a nárast sily žalobkyne dávajú nádej nato, aby prežila kvalitnejší a komfortnejší život. Pre žalobkyňu je aj malé zlepšenie jej zdravotného stavu pokrokom, keďže liečba bola vo svojej podstate úspešná, čo determinuje aj jej indikáciu, bez potreby indikácie všeobecným lekárom. V tomto kontexte musí súd poznamenať, že zdravotné poistenie nekryje množstvo zdravotnícky a liečebných úkonov, v dôsledku čoho je jednotlivец prirodzene odkázaný vyhľadať špecializované lekárske zariadenie.

22. Súd zároveň uvádza, že poistený z poistenia zodpovednosti má právo, aby poisťovateľ za neho hradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví, škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci a preto súd nerozumie argumentu žalovaného, prečo by mal nárok žalobkyne hradiť vodič motorového vozidla.

23. Čo sa týka uplatnených úrokov z omeškania, súd sa taktiež prikláňa k argumentácii žalobkyne, že ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinnosti poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., teda porušením povinnosti súvisiacej so včasným a riadnym prešetrením poistnej udalosti a nijako sa nezaobera dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť náhradu nákladov. Na omeškanie žalovaného sa preto aj podľa názoru súdu vzťahuje všeobecný predpis, a to ustanovenie § 517 ods. 2 OZ. Súd sa taktiež stotožňuje s právnym názorom NS ČR vo veci 25Cdo/895/2008, podľa ktorého pri nároku na výplatu poistného plnenia dochádza k omeškaniu poistiteľa uplynutím 15. dňa od ukončenia šetrenia škodovej udalosti, a pretože zákon neobsahuje špeciálnu úpravu pre prípad omeškania s poskytnutím poistného plnenia, neprichádza do úvahy iný spôsob určenia výšky úrokov z omeškania, ako aplikácia ustanovenia § 517 ods. 2 OZ (rovnaké číslo ustanovenia aj podľa právneho poriadku ČR). Zároveň súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/80/2020 z 30.12.2020, podľa ktorého: „Je neakceptovateľné, aby nebol úrokom z omeškania sankcionovaný poisťovateľ za to, že poškodenému „neprižná“ plnenie vôbec, resp. ho nedôvodne zníži; postačujúcim by - podľa žalovaného - bolo, ak uvedené poškodenému riadne a včas oznámi. Práve takýto prístup vedie k nevhodnej praxi, kedy poisťovne (so skúseností odvolacieho súdu možno uviesť, že minimálne s nedostatkom „dobrého úmyslu“) pri prvom posúdení nároku poškodeným ich nároky neopodstatnene výrazne kráti, eventuálne ich vôbec neakceptujú. Činia tak v podstate bez akéhokoľvek rizika, pretože ak ich dotknuté subjekty (spravidla po opakovanej vzájomnej komunikácii) aj zažalujú, v zmysle nimi prezentovaného výkladu by sa v omeškaní mohli/mali ocitnúť až právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. Ide o však o maximálne účelovú argumentáciu. Žalovaný ako poisťovateľ je v kontexte riešenej problematiky rovnakým dlžníkom ako každý iný subjekt. Jeho povinnosť plniť vzniká v zákonom určenej lehote (§ 11 ods. 7 prvá alinea zákona č. 381/2001 Z. z.) a v zákonom/v zmluve vymedzenom rozsahu. Pokiaľ tento rozsah zistí nesprávne (nie je podstatné či vedome alebo či „len“ na základe vlastných nedôsledností) - v menšom rozsahu, resp. plnenie, ktoré by mal poškodenému

objektívne poskytnúť, neopodstatnene zníži, potom úrok z omeškania je sankciou za toto nesprávne zistenie rozsahu plnenia, resp. nedôvodné zníženie nároku poškodeného.“

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 190,00 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 11.05.2021 podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., pretože žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou nákladov spojených s liečením žalobcu odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty 3 mesiace a 15 dní po doručení oznámenia o uplatnení nároku žalobcu dňa 25.01.2021 (a to s poukazom na § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z. z.). Súd uložil žalovanému, aby žalovanú sumu spolu s príslušenstvom zaplatil do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a to podľa § 232 ods. 3 CSP, pretože nezistil žiadane okolnosti, ktoré by odôvodňovali uloženie dlhšej lehoty na plnenie (paričnej lehoty).

25. Keďže sa týmto rozhodnutím konanie končí, súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Pretože žalobca bol v konaní úplne úspešný, súd mu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.